Hazırlayan: Handan KAZANCI - ekonomikforumdergisi@gmail.com

Diyabete Siz Yön Verin!

Dünyada 146 milyon, Türkiye'de ise altı milyon diyabetli hasta olduğunu ve gün geçtikçe hastaların yaş ortalamasının kırklardan onlu yaşlara düştüğünü belirten Türkiye Diyabet Vakfı Başkanı Prof. Dr Temel Yılmaz, çağımızın olumsuz getirileriyle (fast-food beslenme tarzı, stres, hareketsiz yaşam ve bunların ortak sonucu obezite) diyabetin bugün en hızlı, en kronik ve ilk kez bulaşıcı olmadan yayılan bir salgın hastalık olduğunu söyledi.

Türkiye Diyabet Vakfi Başkanı Prof. Dr Temel Yılmaz, hayatın her döneminde ortaya çıkması ve yaşam boyu sürmesi nedeniyle toplumun her kesiminden geniş kitlelerin sağlığını ve yaşam kalitesini doğrudan etkilediğini belirttiği diyabetin Türkiye'de altı milyondan fazla insanın ciddi sağlık sorunu olduğunu vurguladı.

Ayrıca diyabette erken teşhisin ve iyi tedavinin çok önemli olduğunu belirten Yılmaz, düzenli kan şekeri kontrolünün yaptırılmasına dikkat çekti. Türkiye'de 2008 yılı sonuna kadar devam edecek olan "Diyabete Siz Yön Verin" isimli bir proje yürütüldüğünü ve on beş üniversitenin de katkılarıyla Türkiye'nin ulaşılmayan yerlerine ulaşılıp bilgi verilerek, tedavi yapıldığını ifade eden Yılmaz, bu projenin temel amacının 81 ilde sağlık hizmeti sunanlarla bir araya gelerek diyabetli hastaların ve toplumun bilinç seviyesini artırmak olduğunu belirtti.

Prof. Dr. Temel YILMAZ

Diyabetle bağlantılı vücut ağırlığını önlemek için düzenli diyet ve egzersiz yapılmasının yanı sıra insülinin doğru biçimde kullanılması gerektiğini ifade eden Prof. Dr. Yılmaz, vücut ağırlığı artışına neden olmayan modern insülinlerin bulunduğuna işaret etti.

BM'NİN KÜRESEL SORUN OLARAK DİKKAT ÇEKTİĞİ İKİ HASTALIKTAN BİRİ

14 Kasım Dünya Diyabet Günü dolayısıyla şeker hastalığına ve alınabilecek önlemlere dikkat çekmek amacıyla Uluslararası Diyabet Federasyonu (IDF) Avrupa Temsilcisi ve Avrupa Parlamentosu Üyesi Marjatta Stenius Kaukonen yaptığı konuşmada kendisinin de otuz yıllık diyabet hastası olduğunu belirtirken, bunu ilk öğrendiğinde hayatının sonu olduğunu düşündüğünü ancak daha sonra bu konuda bilgilenerek bu fikrinin değiştiğini belirtti. Hastalarla yerel düzeyde temasa geçmenin gerekliliğini vurgulayan Kaukonen, Tip 1 diyabetin dünyada artık yaygın hale geldiğini hatta beş yaşındaki çocuklara bile teşhis konulduğunu söyledi. Tip 1'in önlenememesinden dolayı, yapılması gerekenin çocukların iyi tedavi edilmesi olduğunu belirterek Finlandiya'da yerel belediyeler ve hükümet desteğiyle bir proje başlattıklarını söyleyen Kaukonen, amacın diyabet açısından riskli kişileri belirlemek olduğunu söyleyerek şöyle konuştu:

"Diyabet, Birleşmiş Milletlerin küresel sorun olarak kabul ettiği iki sağlık sorunundan biri, diğeri ise AİDS. Çünkü iki hastalıkta da hasta sayısı gittikçe yükseliyor ve dünyada bir epidemi (salgın) haline gelmesinden endişe ediliyor. Diyabet sadece gelişmiş ülkelerde değil tüm dünyada sorun olmaya devam ediyor ve

aynı rakamlarda kalmıyor. Avrupa'da artış var, ama Asya ve Ortadoğu ülkelerindeki gibi değil. Türkiye ise tam ortada kalıyor.

Diyabeti sadece insülinle tedavi etmek değil, glisemik kontrolle hastaların daha kaliteli bir yaşama ulaşılmasına çalışılıyor. Kan şekeri kontrolü çok önemli. Eğer bunu sağlayamazsak hastalar böbrek yetmezliği, kalp damar hastalıkları ve körlük gibi sorunlardan organ hasarlarına kadar çok ciddi sağlık sorunlarına ve komplikasyonlara maruz kalacaktır."

YELKEN SPORU VE DIYABET EL ELE

14 Kasım Dünya Diyabet Günü dolayısıyla şeker hastalığına ve alınabilecek önlemlere dikkat çekmek amacıyla Türkiye Diyabet Vakfı ve Novo Nordisk'in de katkılarıyla İstanbul Boğazı'nda yelkenler mavi halka oluşturuldu. Sembolik "mavi halka" gösterisinde kullanılan mavi renk seçimi şeker hastalığıyla mücadelede umudu, oluşturulan halka ise tüm dünya ülkelerinin bu hastalıkla mücadelede bir araya gelmesini temsil ediyordu.

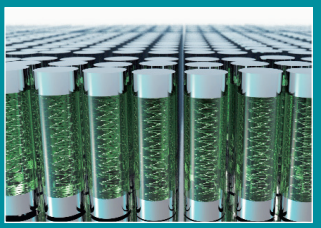
DİYABETE YÖNELİK ÖNEMLİ İSTATİSTİKLER

- Şu anda tüm dünyada diyabetle birlikte yaşayan 246 milyon insan var.
- Buna ek olarak, her yıl yedi milyon insanda diyabet gelişmektedir ki bu sayı, her on saniyede iki kişiye eşit.
- Diyabet prevalansındaki bu artış, doğrudan obezite epidemisine bağlanmakta.
- Hiç kimsenin fazla kilolu ya da obez olmaması halinde, günümüzde İngiltere'de yüzde dört ve pek çok ülkede yüzde onun üzerinde olan güncel orana kıyasla, tip 2 diyabet prevalansı yaklaşık yüzde bir olacağı belirtiliyor.
- Diyabeti ve obezitesi olan bireylerdeki tüm nedenlere bağlı ölüm olasılığı, diyabeti olmayan kişilere kıyasla üç kat daha yüksek.
- Ellili yaşlarında yalnızca hafifçe fazla kilolu olan bireylerde dahi, yaşamlarının bir sonraki on yılında ölüm olasılığı yüzde 20-40 oranında daha yüksek.
- 2007 yılında, kayda değer bir rakam olan 3,8 milyon erkek ve kadının diyabet nedeniyle ölmesi beklenmektedir. Bu rakam, 2002 yılındaki HIV/AIDS'den kaynaklanan ölümlerin sayısına eşit.
- Tip 2 diyabeti olan bireylerdeki kalp krizi ve inme olasılığı, ortalama bir sağlıklı bireye kıyasla iki kat daha yüksek.
- 2007 yılında 232 milyar ABD doları olan diyabet ve komplikasyonlarının tedavisi ve önlenmesine yönelik global sağlık harcamalarının, 2015 yılında 302,5 milyar ABD dolarına çıkması beklenmekte.
- Obezite, günümüzde, çeşitli gelişmiş ülkelerdeki toplam sağlık harcamalarının yüzde ikisi ile altısını oluşturmakta.

Kanseri Geriletecek Adımlar Atılıyor

Amerikan Araştırmacı İlaç Firmaları ve Endüstrisi Derneği (PhRMA) tarafından yayımlanan raporda araştırmacı ilaç firmalarının farklı kanser türlerine karşı toplam 750 yeni ilaç adayı üzerinde çalıştıkları belirtildi. Yeni ilaç çalışmalarının çoğu halen klinik araştırma aşamasında bulunurken, bazıları da Amerikan Gıda ve İlaç Kurumu'nun (FDA) onayını bekliyor.

Raporda yeni ilaçların hastaların kullanımına sunulmasıyla, kanserin daha az ölümcül ve diyabet gibi yönetilebilir bir hastalık olması yönünde önemli bir mesafe kaydedileceği, ayrıca toplum için ekonomik açıdan da ciddi yararlar sağlanacağı vurgulandı. Verilen bilgiye göre, kanser hastalığının halen ABD'ye yıllık maliyeti 219,2 milyar doları buluyor. Bu miktarın içinde tedavi masraflarının yanı sıra hastalık ve ölüm yüzünden kaybedilen iş gücünden kaynaklanan maliyet de yer alıyor. Her yıl farklı kanser türlerinden yüz bini aşkın kişinin yaşamını yitirdiği Türkiye'de kanser, en fazla ölüme yol açan ikinci hastalık olma özelliğini koruyor.

TÜMÖRLER HEDEF ALINDI

Rapora göre yürütülen çalışmaların önemli bir kısmı tümörleri daha etkin bir şekilde yok etmeyi ve kemoterapinin daha etkili olmasını hedefliyor. Tümörlere karşı geliştirilme aşamasında olan 204 yeni ilaç adayı bulunuyor. Ayrıca lösemiye karşı 122, akciğer kanserine karşı 110, meme kanserine karşı 90, prostat kanserine karşı 88 ve lenf kanserine karşı 86 yeni ilaç adayı üzerinde çalışılıyor. Bunun yanı sıra başta beyin, cilt, mide, bağırsak ve karaciğer olmak üzere pek çok farklı kanser türüne karşı araştırmalar yürütülüyor. Yapılan çalışmalarda kansere karşı mücadele için farklı yöntemler üzerinde duruluyor. Bunlar arasında kemoterapinin etkisini azaltan bir proteinin yok edilmesi veya sadece belirlenen kanserli hücrelere saldırıp hastanın bağışıklık sisteminin harekete geçirilmesi gibi yöntemler yer alıyor.

YENİLİKÇİ İLAÇLAR YAŞAM KURTARIYOR

Kanser alanındaki araştırmalarla ilgili bir açıklama yapan Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği Genel Sekreteri Engin Güner, "Günümüzde en korkulan teşhislerden birinin kanser olduğunu" hatırlatarak şöyle devam etti:

"Ne yazık ki dünyada her yıl milyonlarca insan çeşitli kanser hastalıklarından yaşamlarını kaybediyor. Ancak araştırmacı ilaç ve biogenetik firmalarının geliştirdiği yenilikçi ilaçlar bu alanda da umut veriyor. Kansere karşı sürekli yeni kazanımlar elde ediliyor. Halen geliştirilme aşamasında olan yeni ilaç adaylarının da hastalara sunulmasıyla, kanserin tıpkı diyabet veya kalp damar hastalıkları gibi, yönetilebilir bir hastalık haline gelmesi yönünde önemli mesafe kaydedilecek. Yenilikçi ilaçlar hayat kurtarıyor, yaşam kalitesini artırıyor ve toplum için değer yaratıyor. Önemli olan yenilikçi ilaçlara zamanında erişerek gerekli tedaviyi yaptırabilmektir. Türk hastalarının da yenilikçi ilaçlara Amerikalı ve Avrupalı hastalarla aynı zamanda erişebilmelerini sağlamayı hedeflemeliyiz. AİFD olarak başta Sağlık Bakanlığı ve sektörümüzdeki diğer kurumlar ile uyum içinde, kimi zaman 2-3 yıla kadar uzayan yenilikçi ilaçlara erişim konusundaki çalışmalarımıza devam etmekteyiz."